

Reģionu komitejas atzinums “Klasteri un klasteru politika”

(2008/C 257/12)

REĢIONU KOMITEJA,

- aicina Eiropas Komisiju sagatavot pamatprogrammu, kas veicina visu iesaistīto pārvalžu sadarbību un savienošanu tīklā, un noteikt vadlīnijas klasteru veidošanai, to savienošanai tīklā, kā arī to pārvalstu sadarbībai. Klasteru sadarbība tiek uzskatīta par daudzsološu līdzekli, lai stiprinātu inovācijas iespējas Eiropā un piesaistītu investoru un inovāciju veicinātāju uzmanību pasaules līmenī; tādēļ klasteru organizāciju pārvalstu sadarbībai būtu jāaptver ne tikai Eiropa, bet arī pasaule, par galamērķi izvirzot tā saucamā pasaules mēroga klastera (*world level clusters*) izveidi;
- uzskata, ka ir jāizstrādā kopēja stratēģija, kurā būtu iekļautas dažādu iesaistīto dalībnieku — pārvalžu, universitāšu, pētniecības centru un uzņēmumu — redzējums, kas ļautu koordinēti pārvaldīt trīs augstāk aprakstītos procesus
  - nodrošināt iespēju radīt klasteru izveidošanai un attīstībai vajadzīgos priekšnoteikumus,
  - veicināt klasteru ierosināto iniciatīvu īstenošanu,
  - savienot klasterus tīklā gan valstu, gan pārvalstu līmenī nolūkā veicināt pieredzes apmaiņu un sadarbību,
- šajā sakarā ierosina, lai pirmais solis uz stratēģijas izstrādi būtu augsta līmeņa ekspertu grupas izveide. Grupa veiktu pētījumus klasteru jomā un iesniegtu Padomei un Komisijai vadlīnijas kritēriju saskaņošanai un integrācijai.

Ziņotājs: Antonio GONZALEZ TEROL kgs (ES/EPP), Madrides autonomā apgabala ģenerāldirektors
Eiropas jautājumos

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA,

tā kā Konkurences politikas padome 2006. gada decembrī ir noteikusi, ka klasteri ir viena no deviņām prioritātēm inovāciju nostiprināšanā Eiropā;

tā kā prezidentvalsts Slovēnija ir iesniegusi pieprasījumu Reģionu komitejai līdz šī pušgada beigām sagatavot atzinumu, lai izstrādājot Eiropas Komisijas paziņojumu par klasteru politiku (2008. gada jūlijs), varētu ņemt vērā RK viedokli;

ņemot vērā Briseles Eiropadomes 2008. gada 13. un 14. marta secinājumus, kuros ir uzsvērts, ka, pirmkārt, "būtu labāk jākoordinē darbs inovācijas priekšnosacījumu uzlabošanai, tostarp jāuzlabo saikne starp zinātni, rūpniecību un pasaules mēroga inovāciju klasteriem, kā arī klasteru un reģionālo tīklu attīstība", un, otrkārt, "būtu jānodrošina inovatīvajiem MVU labāka līdzdalība uzņēmumu klasteros un publiskajā iepirkumā";

Vispārējās piezīmes

1. aicina nākamo prezidentvalsti Franciju arī turpmāk veicināt ziņojumu un pētījumu par klasteriem izstrādi, organizēt politiskas debates, kā arī veikt jaunus pasākumus, īstenojot klasteru politikas stratēģiju, kuru pašlaik izstrādā Komisija;

2. uzskata, ka klasteris ir ģeogrāfiski koncentrētu vienas nozares specializētu uzņēmumu kopums, kas saistīti ar noteiktiem piegādātājiem un citu nozaru uzņēmumiem, kuri ne tikai savstarpēji konkurē, bet arī sadarbojas. Šim sektoram ir vairākas nozares, kā arī raksturīga disciplīnu un darbības savstarpēja bagātināšanās. Klasteri sasniedz augstāko attīstības pakāpi, ja spēj izmantot savstarpējās atkarības potenciālu papildu darījumu veikšanai un rada sinerģijas, kas veicina visas nozares izaugsmi, no kuras visi klastera dalībnieki gūst labumu. Tādēļ runājot par klasteriem, izmanto terminu "coopetition", lai aprakstītu uzņēmumu stratēģiju, kas vienlaikus aptver sadarbību un konkurenci, kas ir raksturīga klasteriem un maksimāli veicina konkurētspēju. Klasteru dalībnieku starpā ir jāvalda savstarpējai uzticībai, viņiem ir jāizvirza vieni un tie paši mērķi un prioritātes, lai panāktu pilnīgu koordināciju daudzveidīgajā vairāklīmeņu situācijā;

3. atzīst, ka Eiropas Savienība saskaras ar grūtībām, pārveidojot idejas jaunā produkcijā un pakalpojumos, un ka ir jāizstrādā jaunas valsts politikas, lai atvieglotu dažādu sociālo partneru, kas nodarbojas ar zināšanu radīšanu, nodošanu un piemērošanu, savienošanu tīklā; Konkrēti jādbina jaunas saiknes starp valsts iestādēm, universitātēm, pētniecības centriem un uzņēmumiem;

4. uzskata, ka investīcijas pētniecībā un izstrādē ir vajadzīgas, taču līdz šim tās nav bijušas pietiekamas. Lai stiprinātu inovācijas Eiropā, ir jāapvieno pūles un jāiegulda līdzekļi stratēģiski svarīgās pētniecības jomās;

5. uzsver, ka, uzņēmumu teritoriālā koncentrācija vien neno drošina ne klasteru, ne arī tīklu ekonomijas, sinerģijas un konkurētspējas attīstību; ir jāsasniedz kritiskā masa, jānodrošina pietiekams produkcijas daudzums, bez kura nav iespējams runāt par klasteru pastāvēšanu; Īpaša uzmanība jāpievērš arī kvalitātei un ārējiem nosacījumiem, jo īpaši jāveicina savstarpējā uzticēšanās un stabilas attiecības ar uzņēmumiem, lai varētu sekmīgi veikt kopīgus un ilgtspējīgus pasākumus;

6. uzskata, ka minēto divu aspektu novērtēšanai nav pietiekamu statistikas datu, un ierosina Eiropas Klasteru novērošanas centram izstrādāt pētījumu par nepieciešamajiem nosacījumiem, lai ņemtu vērā minētos divus aspektus, kuriem ir izšķiroša nozīme klastera pastāvēšanā, un piedāvā savu palīdzību nolūkā izmantot tās pieredzi un tuvumu reģioniem;

7. piekrīt, ka klasteri ir nozīmīgs inovāciju virzītājspēks, tie veicina rūpniecības un pakalpojumu konkurētspēju un ilgtspējīgu attīstību, nostiprina reģionu tautsaimniecības attīstību, radot vērtības un darbavietas, un tādējādi veicina teritoriālo kohēziju, kas ir viens no Eiropas Savienības Lisabonas Līguma mērķiem;

8. uzskata, ka daudzos gadījumos valsts iestādēm un privātajām struktūrām jāiesaistās klasteru veidošanas veicināšanā, kā arī jāsniedz atbalsts klasteriem, lai tie varētu saglabāt vadošās pozīcijas attiecīgajās nozarēs;

9. Publiskais sektors arī var uzņemties svarīgus uzdevumus, risinot ar klasteriem saistīto iniciatīvu īstenošanu traucējošas problēmas šādos veidos:

— palīdzot izvirzīt mērķus un uzraudzīt veikumu;

- atvieglot ar klasteriem saistīto iniciatīvu norisi ilgākā laika posmā, kad tās attīstās un nobriest (kā norādīts iepriekšējā punktā),
  - iekļaujot ar klasteriem saistītās iniciatīvas plašākā politikas darba kārtībā;
10. vienlaikus uzskata, ka publiskā sektora uzdevums ir nodrošināt klasteru sekmīgai attīstībai nepieciešamos apstākļus, piemēram,
- nodrošināt augsti kvalificētu cilvēkkapitālu;
  - atvieglot administratīvās formalitātes klasteru veidošanā attīstībā;
  - veicināt informācijas centru un integrēto pakalpojumu centru veidošanu;
  - atbalstīt izglītības iestāžu un klasteru sadarbību, galvenokārt dibinot kopējus speciālās apmācības centrus; būtu jāpanāk, lai katrā dalībvalstī būtu vismaz viens studiju centrs, kas būtu specializējies klasteru jautājumos;
  - nodrošināt atbilstīgus finanšu instrumentus, ar kuru palīdzību varētu apmierināt klasteru vajadzības, kā arī veicināt uzņēmēju, inovāciju centru, investoru un finansējuma fondu sadarbību;
  - uzlabot koordinācijas metodes klasteros un attiecībās ar citiem klasteriem, kā arī veicināt klasteru attiecības ar valsts pārvaldes iestādēm;
  - veicināt klasteru attīstības iespējas ārpus klasteriem, kā arī to darbību starptautiskajā līmenī un veidot pārrobežu tīklus; izstrādājot atbilstīgu valsts politiku, var sekmēt reģiona — un arī klastera — tēla veidošanu, lai vairotu tā ārējās izaugsmes iespējas;
  - veicināt pētniecību un izstrādi darbības jomā, īpašu uzmanību veltot kritiskiem faktoriem, kas ir nepieciešami novatorisku darbību uzsākšanai un attīstībai un vienlaikus var izraisīt sviras efektu privātajā sektorā;
  - atbalstīt un veicināt privātās iniciatīvas, ņemot vērā to, ka trīs pārvaldības līmeņi (Kopienas, valstu un reģionālais līmenis) ir savstarpēji saistīti un ka reģionālajam līmenim ir izšķirīga nozīme klasteru atbalsta politikas izstrādē un ieviešanā.

Tomēr uzsver, ka valsts iestādes nedrīkst pieļaut divas nopietnas kļūdas:

- tām būtu jāizvairās no klasteru veidošanas no nulles, ja tie vēl nepastāv. Klasteri veidojas vēsturiskās attīstības rezultātā, tādēļ to mākslīga dibināšana parasti ir nolemta neveiksmei;

- jau minēto iemeslu dēļ jācenšas novērst klasteru pastāvēšanas mākslīgu pagarināšanu, ja tirgus un tehnoloģijas attīstības rezultātā tie ir zaudējuši savu nozīmi;

11. apstiprina, ka klasteriem jāveido cieša saikne ar uzņēmumiem, augstskolām un valsts iestādēm, lai tie būtu konkurētspējīgi pasaules tirgū, kā arī jāveicina pastāvīgs inovāciju process, kas ļauj jebkurā laikā veidot jaunas sinerģijas. Tikai tādā veidā var nodrošināt klasteru turpmāku dzīvotspēju. Vispirms ir jānorāda, ka ne visi klasteri varēs sasniegt tādu pašu attīstības līmeni, ne arī starptautisku dimensiju, pat ja tiem ir iezīmīga izcilība. Izcilība šajā jomā veidojas pakāpeniski laika gaitā, tam ir vajadzīgi īpaši finanšu resursi, laba pārvaldība un uz tirgu vērstas strukturālas reformas, kas ļauj nodrošināt nepieciešamo faktoru mobilitāti (riskā kapitāls un pētnieki);

12. uzskata, ka pašreizējos tirgus globalizācijas apstākļos "vispārējo pievienotās vērtības ķēžu" radīšanai, izmantojot klasterus, ir būtiska nozīme, lai uzlabotu koordināciju starp uzņēmumiem un jo īpaši kopējo konkurētspēju; kaut arī inovācijas ir visu klasteru pamatiezīme, tomēr ir jānorāda, ka klasteri veidojas ne tikai augstas tehnoloģijas nozarēs, bet arī nozarēs ar vidēju un zemu tehnoloģisko intensitāti;

13. uzsver, ka klasteri ir īpaši interesanti MVU, jo tie veicina MVU saikni ar augstskolām un lieliem uzņēmumiem, kā arī nodrošina piekļuvi starptautiskās tirdzniecības tīkliem;

14. tomēr brīdina, ka dažas valstis un reģioni dažkārt velta pārāk lielu uzmanību MVU un aizmirst, ka lielu uzņēmumu zema līdzdalība var mazināt klasteru ekonomisko ietekmi;

Sniegt ieguldījumu Lisabonas programmas īstenošanā

15. uzskata, ka brīva faktoru aprīte un augstās izmaksas ekonomiski attīstītajās valstīs veicina uzņēmumu pārvietošanas procesu; minētā problēma jārisina, virzot ražošanas sistēmas uz darbībām ar lielāku pievienoto vērtību, pirmām kārtām pētniecību, izstrādi un inovācijām;

16. uzskata, ka **Lisabonas stratēģija** ir izstrādāta, lai risinātu jaunas, ar globalizāciju saistītas problēmas. Tās mērķi ir novērtēt Eiropas Savienības cilvēkkapitālu, saskaņot inovāciju politikas, izstrādāt tiesisku regulējumu minēto politiku saskaņošanai, veicināt inovatīvu uzņēmumu dibināšanu un attīstību, uzlabot inovācijas sistēmu saskarnes. Minēto mērķu īstenošana veicinās uz inovācijām un zināšanām atvērtas sabiedrības attīstību un līdz ar to arī konkurētspēju — varbūt nevis izmaksu, bet gan pievienotās vērtības radīšanas jomā;

17. uzsver, ka reģioniem jāattīsta nozares ar lieliem ieguldījumiem, augsti specializētiem cilvēkresursiem un inovatīvu tirgu, lai nodrošinātu lielāku konkurētspēju;

18. norāda, ka Eiropā ir ievērojams deficīts attiecībā uz privātiem ieguldījumiem pētniecībā un izstrādē. Šajā sakarā RK uzskata, ka publisko izdevumu palielināšana pētniecībā un izstrādē negūs rezultātus, ja uzņēmumi necentīsies sasniegt minētos mērķus un neveiks nepieciešamos pasākumus. Tomēr svarīgi, lai pētniecībā un attīstībā ieguldīto publiskā sektora investīciju apjoms valsts līmenī būtu pietiekami liels, lai tās būtu efektīvas. Tas ir vienīgais veids, kā minētie līdzekļi var nokļūt tīrā ar pētniecības un inovāciju starpniecību. Publiskajām investīcijām pētniecībā un izstrādē jābūt izšķirīgai nozīmei, lai tās ievērojami veicinātu pētniecību, izstrādi un inovācijas privātajā sektorā, nodrošinot minēto darbību īpatsvara palielināšanu Eiropas reģionu IKP. Tādēļ ir jākombinē četri svarīgākie darbības veidi:

- jāstiprina **klasteru** vai uzņēmumu un publisku iestāžu apvienību **attīstība** augsti inovatīvu darbību jomā;
- veicināt minētajām darbībām pielāgotas fiziskas vides — zinātnisko un tehnoloģisko **parku** — veidošanu, kurā būtu apvienotas zināšanas (augstskolas) un uzņēmējdarbība (uzņēmumi);
- stimulēt finanšu un citus instrumentus, kas ļauj sniegt atbalstu **jaunu, uz inovācijām balstītu uzņēmumu veidošanā**;
- veicināt dažādu zināšanu un pētniecības, izstrādes un inovācijas centru sadarbību, sekmēt to reģionu savienošanu tīklā, kas izceļas inovāciju jomā;

Attīstīt Kopienas dimensiju

19. pauž gandarījumu par sasniegumiem, kas gūti ar Eiropas Komisijas atbalstu, īstenojot daudzas programmas un veidojot tīklus, un kas ir ļāvuši gūt ievērojamus panākumus klasteru definīcijas un koncepcijas izstrādē un veicinājušas pieredzes apmaiņu;

20. nešaubās par Eiropas Komisijas atbalstu jaunu un labāku klasteru veidošanai valstu vai reģionālajā līmenī, taču ir jānodrošina informācija par paraugpraksi nodošanu un attīstību, ka arī jāveido centri, lai noteiktu instrumentus, kurus var regulāri izmantot vai saņemt par tiem informāciju. Dalībniekiem jāsniedz vienkārša un saprotama informācija par minētajiem instrumentiem. Komiteja norāda, ka šajā sakarā tā pašlaik uzsāk pētījumu "Klasteri un klasteru politika — rokasgrāmata reģionālā un vietējā līmeņa politikas veidotājiem";

21. aicina Eiropas Komisiju sagatavot pamatprogrammu, kas veicina visu iesaistīto pārvalžu sadarbību un savienošanu tīklā, un noteikt vadlīnijas klasteru veidošanai, to savienošanai tīklā,

kā arī to pārvalstu sadarbībai. Klasteru sadarbība tiek uzskatīta par daudzsoļu līdzekli, lai stiprinātu inovācijas iespējas Eiropā un piesaistītu investoru un inovāciju veicinātāju uzmanību pasaules līmenī; tādēļ klasteru organizāciju pārvalstu sadarbībai būtu jāaptver ne tikai Eiropa, bet arī pasaule, par galamērķi izvirzot tā saucamā pasaules mēroga klastera (*world level clusters*) izveidi;

22. uzskata, ka klasteru sadarbība izriet no būtiskām MVU vajadzībām, jo tā nodrošina vieglāku pieejamību svarīgai informācijai, tehnisku apmaiņu un iespējas kopīgi izmantot pētniecības infrastruktūras un ražošanas līdzekļus;

23. konstatē, ka pastāv liela atšķirība starp daudzu klasteru vēlmi attīstīt darbību savā reģionā vai valstī un milzīgām iespējām, kuras rodas, pateicoties informācijas un paraugpraksi apmaiņai ar citiem kaimiņvalstu klasteriem;

24. aicina Eiropas Komisiju novērst visus šķēršļus, kas kavē tirdzniecību un investīcijas Eiropā. Iekšējā tirgus izveide ir pamatinstruments tirgu atvēršanai konkurencei;

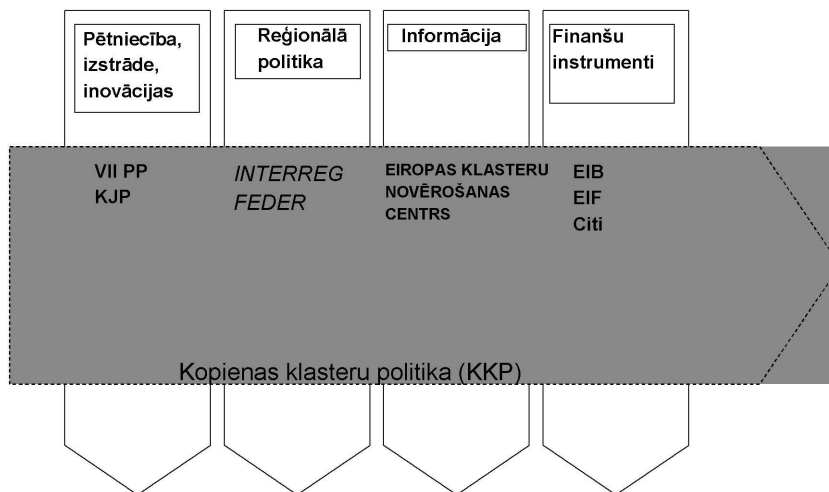
25. norāda, ka pašreizējie šķēršļi tirdzniecībai, kā arī atšķirīgie tiesību akti, sociālās aizsardzības sistēmas un administratīvās un nodokļu sistēmas var ievērojami kavēt pārvalstu sadarbību. Visbeidzot arī valodas barjera kavē klasteru mērķu pārvaldīšanu un īstenošanu savas valsts teritorijā un mazina starptautiskos sakarus;

RK ierosinājumi

26. ierosina Eiropas Komisijai veikt pasākumus sadrumstalošanas pārvarēšanai attiecībā uz darbības virzieniem, kurus Eiropas Savienība noteica klasteru veicināšanai, un uzskata, ka vienlaikus ir jāveicina klasteri un jāstiprina to sadarbība;

27. Nemot vērā arvien pieaugošo nozīmi, ko Komisija piešķir reģionālām pašvaldībām klasteru veidošanas iniciatīvu veicināšanā, koordinēšanā un izmantošanā (COM(2007) 474 galīgā redakcija, "Pētniecība un jauninājumi Eiropas reģionu konkurētspējai"), RK uzskata, ka Komisijai pašai jānodrošina reģioniem lielāka iniciatīvu redzamība, kuras tā tieši pārvalda saistībā ar pētniecību un jauninājumiem (galvenokārt Septīto pamatprogrammu un Konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (CIP)). Tas attiecas gan uz efektīvāku mijiedarbību ikgadējo programmu ieviešanas posmā, gan uz lielāku un savlaicīgu finansēto iniciatīvu redzamību. Sevišķi jāraugās, lai nodrošinātu pareizu mijiedarbību ar autonomām aģentūrām, kuras izveidoja Komisija pētniecības un jauninājumu jomā, kā arī ar kopīgām tehnoloģiju iniciatīvām (KTI).

28. atzinīgi vērtē klasteru veicināšanas kritēriju integrāciju un saskaņošanu Eiropas līmenī uzskata, ka būtiski svarīgi būtu papildināt jau esošās sadarbības politikas visos līmeņos, t.i., izveidot strukturētu **vienotu pieeju darbībai**, pretstatā nepilnīgai pieejai dažādām, pašlaik daudzās jomās veiktajām klasteru veicināšanas iniciatīvām Eiropā (pētniecība un izstrāde, reģionālās sadarbības politikas, tehnoloģiju un konkurētspējas pārraudzība, projektu finansēšana utt.);

29. uzsver, ka visiem pasākumiem, kas izriet no integrētas pieejas, jābūt vēršamiem uz izaugsmi, konkurētspējas veicināšanu un prioritāras darbības jomām, kas aptvertu ne tikai pieredzes un informācijas apmaiņu, bet arī kopējus projektus un darbības, personāla un atbalsta saņēmēju apmaiņu starp dažādiem projektiem, Kopienas iestāžu un tīklu attīstību.

šina minētās grupas neatkarība; grupu vadītu atzīta Eiropas amatpersona, kas ir specializējusies klasteru jomā. Grupas sastāvā būtu jāiekļauj pārstāvji no visām minētajā jomā iesaistītajām aprindām: politiķi, dažādas, jo īpaši reģionālās, iestādes, uzņēmumi ar pieredzi klasteru pārvaldībā, universitātes, pētniecības un tehnoloģiju centri, dažādas finanšu iestādes un citi iespējamie finansētāji ("biznesa eņģeļu" tīkli, riska kapitāla fondi utt.);

Tādēļ RK ierosina

1. IEVIEST KOPĒJU KLASTERU STRATĒGIJU

uzskata, ka ir jāizstrādā **kopēja stratēģija**, kurā būtu iekļautas dažādu iesaistīto dalībnieku — pārvalžu, universitāšu, pētniecības centru un uzņēmumu — redzējums, kas ļautu koordinēti pārvaldīt trīs augstāk aprakstītos procesus:

- nodrošināt iespēju radīt klasteru izveidošanai un attīstībai vajadzīgos priekšnoteikumus,
- veicināt klasteru ierosināto iniciatīvu īstenošanu,
- savienot klasterus tīklā gan valstu, gan pārvalstu līmenī nolūkā veicināt pieredzes apmaiņu un sadarbību,

šajā sakarā ierosina, lai pirmais solis uz stratēģijas izstrādi būtu augsta līmeņa ekspertu grupas izveide. Grupa veiktu pētījumus klasteru jomā un iesniegtu Padomei un Komisijai vadlīnijas kritēriju saskaņošanai un integrācijai. Būtu jānodro-

uzskata, ka stratēģija ļaus izmantot dažādas iniciatīvas, kas jau pastāv saistībā ar specializētajiem klasteriem, un sniegs par tām integrētu kopskatu, nosakot darbības virzienus, kas ļaus veicināt klasteru attīstības procesus.

SAGATAVOŠANAS POSMS

- radīt nepieciešamos apstākļus klasteru attīstībai;
- nodrošināt finansiālu atbalstu, kas ļaus savienot tīklā vienā teritorijā atrodošos mazos un vidējos uzņēmumus un izmantot potenciālās sinerģijas;
- nodrošināt vadošo uzņēmumu līdzdalību;
- attiecības ar nozares pētniecības centriem.

SĀKUMA POSMS

- veidot attiecības, kuru pamatā ir uzticēšanās;
- savienot tīklā dažādus klasteru uzņēmumus, lai izveidotu pārvalstu metaklasterus;
- izveidot savu organizatorisko formu un zīmolu;
- izstrādāt stratēģisku darba programmu sadarbība veicināšanai.

IZAUGSMES POSMS

- izstrādāt un īstenot savus projektus;
- iekļaut klasterus Eiropas tehnoloģiskajās platformās;
- klasteru apvienības, reģionu sadarbības platforma;
- izplatīt klasteru sadarbības rezultātus, tādējādi nodrošinot projekta rezultātu pieejamību arī citiem reģioniem;
- jauna produkcija kā sadarbības pasākumu rezultāts.

BRIEDUMA POSMS

- savas inovācijas un patenti;
- komerciālu apakšklasteru veidošanās;
- stratēģiskas partnerattiecības tautsaimniecības attīstībai;
- jaunu investīciju piesaistīšana reģionos.

2. VEIKT STRATĒĢIJAS IZSTRĀDI VEICINOŠUS PASĀKUMUS, KAS NODROŠINA PROCESA UZTICAMĪBU

atzīst, ka ir jāveicina klasteros iesaistīto **uzņēmumu sadarbība**, veicinot pirmā līmeņa klasteru tīklu tīkla izveidi, kas ļautu tiem kopīgi izmantot pakalpojumus un paraugprakses Eiropas un pasaules līmenī, piemēram,

- jāveido un jāizplata sadarbības instrumenti, lai dalītos ar reģionālajos klasteros gūtajām zināšanām;
- jāveicina pasākumu/tikšanos/*match-days* organizēšanu ar dažādu dalībnieku, piemēram, uzņēmumu, dažādu klasteru piedalīšanos;
- jāizstrādā kopēji gada ziņojumi par visu Eiropas klasteru darbību;
- jāsekmē kopīgu dienestu izveide izglītības, informācijas u. c. jomās;

uzsver, ka ir būtiski svarīgi, lai pārvaldes iestādes veicinātu priekšlaicīgus pieprasījuma projektus, nodrošinot,

- dažādu reģionu novērošanas centru un tehnoloģisko uzraudzības struktūrvienību savienošanu tīklā, izveidojot Eiropas pētniecības un rūpniecības inovāciju uzraudzības

sistēmu, kā arī nodrošinot pilnīgāku informāciju par intelektuālo potenciālu, kas ļautu paredzēt iespējamus risinājumus pieprasījuma un daudzsološu tehnoloģiju jomā, kas spēj radīt pievienoto vērtību;

- sadarbības attīstību ar Eiropas tehnoloģiskajām platformām;
- tādu sabiedrisku projektu izstrādi, kuru īstenošanā piedalās dažādi reģioni (kopējās specifikācijas un iepirkuma procesi);

- kopēju noteikumu piemērošanu dažādos reģionos, veicinot vai paredzot inovatīvo tehnoloģiju attīstību;

uzsver, ka informācija jāapkopo vienā **Eiropas informatīvajā platformā par klasteriem (INFOCLUSTER)** un jāiekļauj tajā praktiskas funkcijas uzņēmumiem, kas pašlaik ir pieejamas tikai daļēji. Šajā sakarā Komiteja uzskata, ka Eiropas Klasteru novērošanas centrs varētu būt vispiemērotākā struktūra, kas pildītu informatīvās platformas uzdevumus:

- reģionālās informācijas sistēma, kas ļauj strukturēt un integrēt pašreizējo piedāvājumu attiecībā uz infrastruktūrām un pētniecības centriem, uzņēmumiem, kas darbojas pētniecības, izstrādes un inovāciju jomā, universitātēm un citiem centriem, atbalstītajiem pētniecības virzieniem, svarīgiem tehniskiem un politiskiem kontaktiem utt.; Minētais instruments atvieglotu attiecību veidošanu ar dažādiem zināšanu centriem un klasteriem. To varētu pārvaldīt Eiropas Komisija sadarbībā ar RK, kas varētu veidot saikni ar reģioniem un reģionālā līmenī izveidotajiem klasteriem;

- dinamisks konkurētspējas barometrs, kas ļautu savstarpēji salīdzināt jebkuru klasteri, kuram ir līdzīgas iezīmes, un noteikt pozīcijas attiecībā pret saviem konkurentiem;

- informācijas apmaiņai — kartes par klasteru politikām, norādot spēkā esošās valstu un reģionālās politikas un programmas katrā teritorijā un visās jomās (atbalsts pētniecībai, izstrādei un inovācijām, finansiāla atbalsta instrumenti, izglītības un apmaiņas programmas utt.);

- dažādi ziņojumi par uzņēmumu vai klasteru paraugpraksēm, lai dalītos ar zināšanām.

apstiprina, ka ir jāsekmē dažādu **finansu instrumentu sadarbība inovāciju veicināšanai** (kapitāls/parāds/tiešais atbalsts) dažādos reģionos un valstīs, lai atvieglotu investīcijas projektos, kurus ar klasteru starpniecību īsteno dažādi Eiropas valstu reģioni, kas varētu labāk izmantot Eiropas fondu, piemēram, Eiropas Investīciju bankas un Eiropas investīciju fonda, atbalstu;

uzskata, ka ir iespējams **sadalīt resursus un pakalpojumus** klasteru starpā, lai nodrošinātu tiem piekļuvi augstākas kvalitātes pakalpojumiem;

- specializēta darba birža, kā arī pētnieku izglītības un apmaiņas programmas privātajā sektorā;
- to uzņēmumu mobilitāte, kas izmanto vienas un tās pašas instalācijas un "inkubatoru" pakalpojumus;
- tehnisko zināšanu apmaiņa, pētniecības infrastruktūras un ražošanas iekārtas, kas ļauj gūt apjoma un mēroga radītus ietaupījumus;
- Eiropas Pētniecības rūpniecības inovāciju uzraudzības sistēma un informācijas uzlabošana par intelektuālo kapitālu.

Briselē, 2008. gada 19. jūnijā

3. **NOVĒRTĒJUMI** — IEPRIEKŠĒJIE NOVĒRTĒJUMI, NOVĒRTĒJUMI ĪSTENOŠANAS LAIKĀ UN NOVĒRTĒJUMI PAR PAVEIKTO — KĀ VADLĪNIJAS TURPMĀKAI DARBĪBAI.

Uzskata, ka novērtējumi ir pētījumu veids, kuru izstrādē ir izmantotas specifiskas metodes un kuros ir sniegtas atbildes uz jautājumiem, vai ir apmierinātas klasteru vajadzības, vai ir izstrādāta atbilstīga politika, vai tā tiek sekmīgi īstenota, vai tai būs gaidāmā ietekme, vai ir iespējams pārskatīt mērķus, kas netika sasniegti, vai ir iespējams palielināt realizētās politikas efektivitāti;

uzskata, ka novērtējums ir instruments, kas jāizmanto visa īstenošanas procesa laikā, līdzās citām priekšrocībām tam jāpalielina klasteru politikas ticamība.

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE